

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

05 iulie 2018

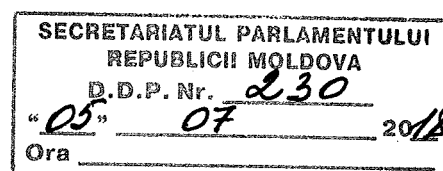
O.C. nr. 20

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018 nr. 289 din 15 decembrie 2017.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

O. Ciucă
A. Lebedinschi
V. Odnostnukov
G. Greccodiu
G. Ferencelita
Grigore Novak
Bolea Vasile
L. Mădăruș

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

Pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018 nr. 289 din 15 decembrie 2017.

Parlamentul adopta prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 289/ 2017 cu privire la bugetul de stat pentru anul 2018 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. nr.464-470/810 din 29 decembrie 2017), se modifică și se completează după cum urmează:

La Anexa nr. 7 lit. e) liniuța a doua, după cuvintele *”uniunile de creație,”* se introduce textul *”întreprinderile și organizațiile societăților persoanelor cu dizabilități,”*, ulterior conform textului.

Art. II -

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, prevederile legii sunt aplicabile și actelor juridice (contractelor) care au fost încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și care sunt în curs de realizare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea
Legii bugetului de stat pentru anul 2018 nr. 289 din 15 decembrie 2017.

Temeiul juridic

Prezentul proiect de lege pentru completarea Legii nr. 289 din 15 decembrie 2017, este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02 aprilie 1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul de inițiativă legislativă a Deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

Scopul proiectului de lege constă în asigurarea dreptului persoanelor cu dizabilități de a crea asociații obștești și sprijinirea asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor ce le reprezintă interesele, inclusiv oferindu-le posibilitatea să închirieze spații pentru desfășurarea activității.

Condițiile ce-au impus elaborarea proiectului

La data de 09 iulie 2010 Republica Moldova a ratificat Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități. Odată cu ratificarea tratatului internațional țara noastră s-a obligat să respecte, să promoveze drepturile persoanelor cu necesități speciale, dar și să asigure incluziunea lor în societate.

În scopul de a stabili garanții, a proteja și promova drepturile persoanelor cu dizabilități, dar și familiile acestora, la 30 martie 2012, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Legea amintită prevede că protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități au la bază un șir de principii, precum: egalitatea de șanse, solidaritate socială, nediscriminare, parteneriat, accesibilitatea, etc.

În contextul respectivei legi, autoritățile publice locale urmează să acorde sprijin asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități și organizațiilor ce le reprezintă interesele, inclusiv punându-le la dispoziție sedii și echipament necesar pentru desfășurarea activității.

De cele mai multe ori, pentru a acumula resurse financiare la bugetul de stat și cel local, autoritățile publice percep o taxă de închiriere a spațiului public. Asociațiile persoanelor cu dizabilități, în lipsa spațiului propriu pentru desfășurarea activităților, sunt impuse să achite pentru chiria bunurilor care sunt proprietate

publică. Cuantumul minim al chiriei este reglementat anual în Legea bugetului de stat.

Legea bugetului de stat pentru anul 2018, în anexa nr. 7, reglementează modalitatea de determinare a cuantumului minim al chiriei pentru folosirea spațiului public, stabilind valoarea coeficienților.

Coeficientul de ramură privind utilizarea încăperii de întreprinderile de producție ale societăților persoanelor cu dizabilități este de 0,05, în timp ce coeficientul de piață nu poate fi mai mic de 1,0. Cu titlu de excepție, pentru unele genuri de activitate desfășurate în respectivele încăperi coeficientul nu poate fi mai mic de 0,5.

Coeficientul de ramură privind utilizarea încăperilor de: atelierele de creație ale pictorilor, sculptorilor, arhitecților, întreprinderile de producție ale societăților persoanelor cu dizabilități, etc., este de 0,05 în timp ce, după cum s-a menționat supra, coeficientul de piață nu poate fi mai mic de 0,5 în anumite situații.

Astfel, cu titlu de excepție, cel mai mic coeficient de piață în mărime de 0,1 se stabilește pentru spațiile utilizate pentru realizarea acțiunilor în masă din cadrul proiectelor și programelor finanțate de la bugetul național și spațiile folosite de uniunile de creație, precum și spațiile din clădirea Parlamentului.

Prin urmare, dacă Legea nr. 60 privind incluziunea persoanelor cu dizabilități prevede obligația autorităților publice locale de a susține asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități precum și organizațiile care le reprezintă interesele, inclusiv prin oferirea de spații și echipamente necesare, Lega bugetului de stat ar trebui să stabilească o normă scutind aceste organizații de la plata chiriei sau cel puțin, să stabilească un coeficient de piață mai mic așa cum e prevăzut pentru uniunile de creație. Normele legale actuale sunt contradictorii îngrădind astfel drepturile persoanelor cu dizabilități.

Scopul societăților persoanelor cu dizabilități este instruirea persoanelor cu dizabilități, reabilitarea socială, de muncă și medicală, integrarea și protecția drepturilor lor, contribuirea la sporirea nivelului de cunoștințe generale, însușirea profesiilor, crearea condițiilor de comunicare și asigurarea activității de muncă

Asociațiile persoanelor cu dizabilități identifică și antrenează într-o activitate de muncă și obștească activă persoanele cu dizabilități; efectuează activitatea de producere fondează în modul stabilit întreprinderi de instruire și producție, inclusiv întreprinderi mixte cu firme străine, ateliere și sectoare, ediții periodice (ziare, reviste, buletine informative), colective profesionale muzicale și de creație, case și baze de odihnă, case de cultură, centre de reabilitare, biblioteci; exercită acțiuni de instruire profesională în producție și ridică nivelul de calificare a persoanelor cu dizabilități la întreprinderile de instruire și producere; plasează în câmpul muncii persoanele cu dizabilități la întreprinderile de instruire și producere; exercită acțiuni de elaborare și implementare în viață a programelor complexe de reabilitare socială a persoanelor cu dizabilități; etc.

Potrivit statisticilor oficiale, în R. Moldova persoanele cu dizabilități reprezintă 5,1% din populația totală a țării, iar copii cu dizabilități constituie 1,7% din numărul

total al copiilor. Numeric vorbind, numărul adulților cu dizabilități este de 169 378 persoane, dintre care: 22422 sunt persoane cu dizabilități severe, 112 139 – persoane cu dizabilități accentuate și 34817 – persoane cu dizabilități medii; numărul copiilor cu dizabilități este de 11746, dintre care: copii cu dizabilități severe – 5114, copii cu dizabilități accentuate – 4602 și copii cu dizabilități medii – 2030.

Tot datele oficiale ne demonstrează că numărul persoanelor cu dizabilități locomotorii denotă o evoluție ascendentă, dacă în anul 2010 numărul acestora constituia circa 29% din numărul total al persoanelor cu dizabilități, atunci în primul trimestru al anului 2013 numărul acestora s-a majorat până la 33%.

În contextul celor menționate, având în vedere că această categorie de persoane necesită o atenție sporită, prin proiectul de lege se propune ca pentru asociațiile persoanelor cu dizabilități, la determinarea cuantumului chiriei pentru folosirea încăperilor cu statut public, coeficientul de piață să fie de 0,1.

De asemenea, proiectul de lege stabilește ca din momentul intrării în vigoare a legii, prevederile să fie aplicabile și actelor juridice (contractelor) care au fost încheiate până la data intrării în vigoare a acestor prevederi și care sunt în curs de realizare.

Prevederile alin. (1) art. 6 din Codul Civil stipulează regula generală precum că legea civilă nu are caracter retroactiv. Prin urmare, ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. Legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații stinse sau în curs de realizare. În același timp, prevederile alin. (2) art. 6 Cod Civil stipulează că legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De asemenea, alin. (4) al aceluiași articol indică că în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Deci, reieșind din prevederile alin. (2) art. 6 din Codul Civil, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice la data intrării sale în vigoare. În acest caz nu se aduce atingere principiului neretroactivității legii.

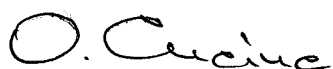
Proiectul de lege va avea un impact semnificativ pentru incluziunea a persoanelor cu dizabilități.

Locul actului în sistemul legislației

Acest proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice.

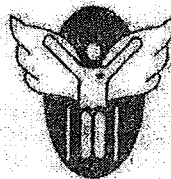
Argumentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor acestei legi va duce și la modificarea bugetului de stat.

**SOCIETATEA INVALIDIZILOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

BCA "Victoriabanc"
IBAN: MD11VI225100000102196MDL
Cod - VICBMD2X416
c/f 1012620001364

**ОБЩЕСТВО ИНВАЛИДОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

AKB "Victoriabanc"
IBAN: MD11VI225100000102196MDL
Код - VICBMD2X416
ф/к 1012620001364

MD 2001, or. Chișinău, str. Cojocariilor, 9, tel./fax 24-42-29,

www.sirmoldova.md e-mail: sirmoldova@mail.ru

07.12.2017 Nr. 01-02/049

La nr. _____ de la _____

Către Parlamentul Republicii Moldova

Copie: Frațiunea Partidului Democrat al RM
Frațiunea Partidului Socialiștilor din RM
Frațiunea Partidului Liberal din RM
Frațiunea Partidului Comunistilor din RM
Frațiunea Partidului Liberal Democrat din RM

Stimați Domni, vă exprimăm profundul nostru respect și orem să contribuim la soluționarea problemelor noastre, care constă în cele ce urmează.

În conformitate cu Programul Mondial de acțiuni în legătură cu Persoanele cu Handicap, adoptat de Adunarea generală prin rezoluția nr. 37/52 din 03 decembrie 1982, inițiat și în Moldova, în Republica Moldova activează trei asociații obștești care unesc persoane cu dizabilități. Aceste sunt: AO Asociația nevăzătorilor din Moldova; AO Asociația surzilor din Moldova și AO Societatea invalidilor RM. AO Asociația nevăzătorilor din Moldova și AO Asociația surzilor din Moldova au în proprietate încăperi de producere și de oficiu, care au fost moștenite pe timpurile societăților. AO Societatea invalidilor RM așa încăperi nu are, deoarece a fost creată în 1989. Din acest motiv subdiviziunile teritoriale ale AO Societatea invalidilor RM inclusiv și întreprinderile de producere a acestora sunt nevoiți să arendeze încăperi. Conform art.57 p.(3) Legii nr. 60 din 30.03.2012 "Privind integrarea socială a persoanelor cu dizabilități", organele publice locale trebuie să susțină Asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități precum și organizațiile care le reprezintă interesele acestora oferindu-le spații și echipamentele necesare pentru desfășurarea activității.

În legătură cu faptul că AO Societatea invalidilor RM are statut de organizație necomercială ne-am adresat de mai multe ori la Primăria Chișinău cu cerere privind scutirea de plată de arendă pentru organizațiile obștești ale persoanele cu dizabilități, și doar în an.2014 Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 11/55 din 23.12.2014 a stabilit pentru AO persoanelor cu dizabilități coeficientul de arendă K_a 0,05. În luna iulie 2016 Oficiul teritorial Chișinău al Căminarilor de Stat a depus Cerere de chemare în judecată privind retragerea coeficientului dat, ca fiind necorespunzător anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pe an.2015 "Privind determinarea cuantumului minim al chiriei pentru folosirea încăperilor cu statut public". Așa decizie pune AO Societatea invalidilor RM într-o situație foarte dificilă, deoarece arenda cu coeficientul K_a 1,0 nu vor pune plăti nici organele primare a Societății, nici întreprinderile lor.

În legătură cu aceasta, insistent cerem la completarea Proiectului Legii bugetului de stat pentru an.2018, în anexa "Privind determinarea cuantumului minim al chiriei pentru folosirea încăperilor cu statut public", p. e) după cuvintele: "pentru care coeficientul de plată se stabilește în mărime de 0,1", de completat cu textul: "pentru organizațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități și întreprinderile lor, coeficientul de plată se stabilește în mărime de 0,05" și mai departe după text.

Noi sperăm foarte mult, că DVS vați susține cererea noastră.

Cu profund respect, președintele
AO Societatea invalidilor RM

P. n. m. Demetrio Iuliov 079401567

Mihai Mărginean